

Ex-ante hodnotenie: čo vyžaduje EK od SP

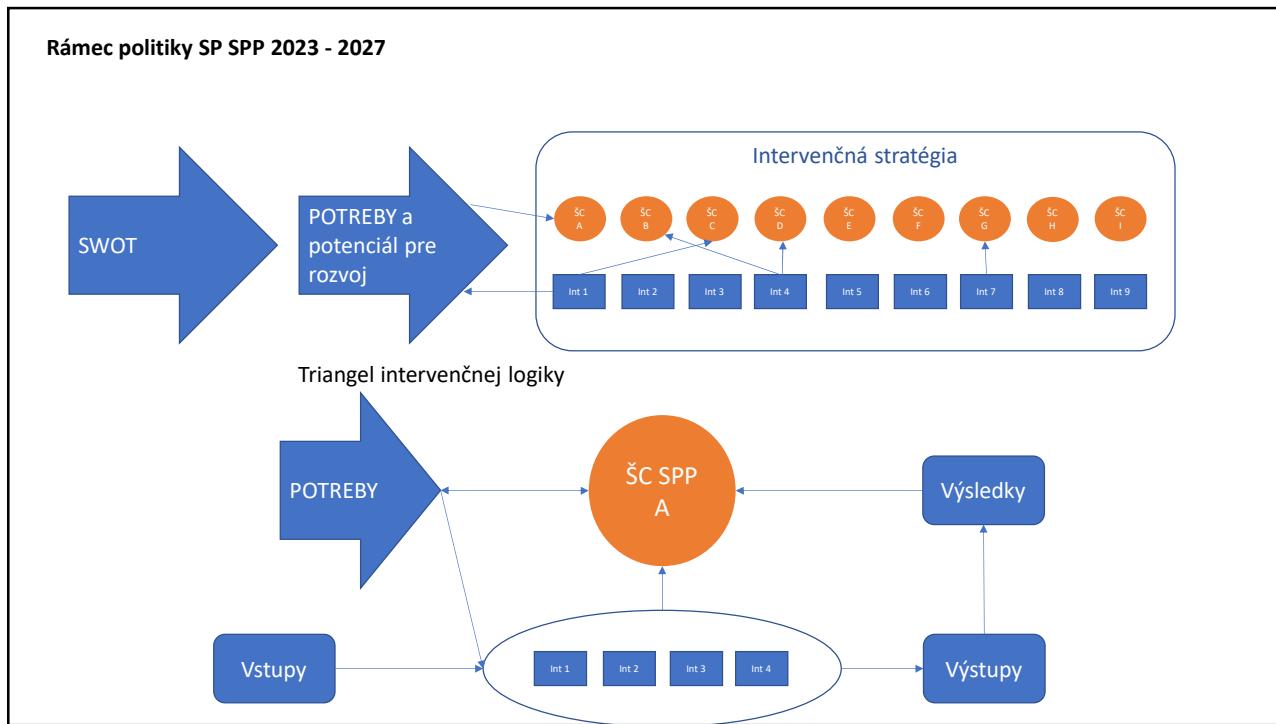
- Marek Pihulič
- Ex ante hodnotiteľ SP SPP 2023 - 2027
- **Konferencia „Príprava strategického plánu novej SPP: spoločne a odborne“**
- 3.12.2020

1

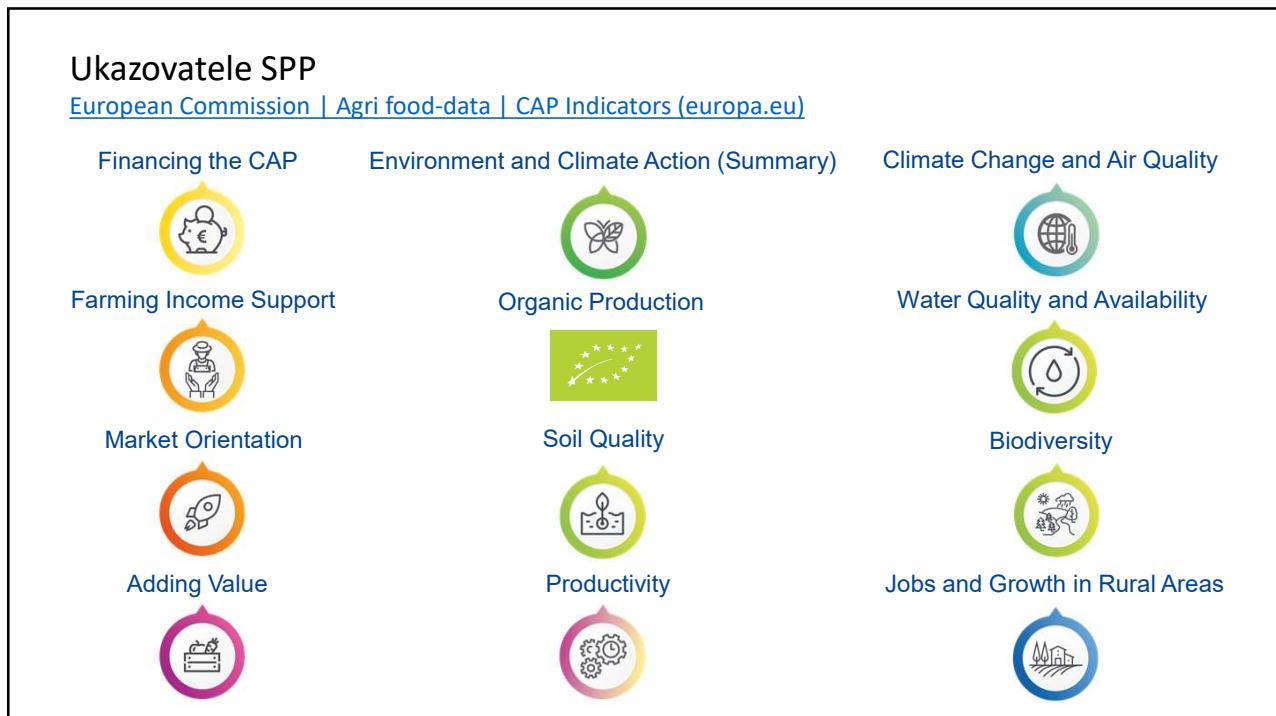
Ex ante hodnotenie SP SPP 2023 - 2027

- Cieľ: zlepšiť kvalitu tvorby strategických plánov SPP
- v ex ante hodnotení sa zhodnotí:
  - relevancia: prepojenie intervenčnej stratégie s potrebami identifikovanými na základe analýzy SWOT
  - vnútorná a vonkajšia koherencia navrhovaného strategického plánu SPP
  - efektívnosť a účinnosť: vzťah medzi vstupmi, výstupmi, výsledkami a dopadmi

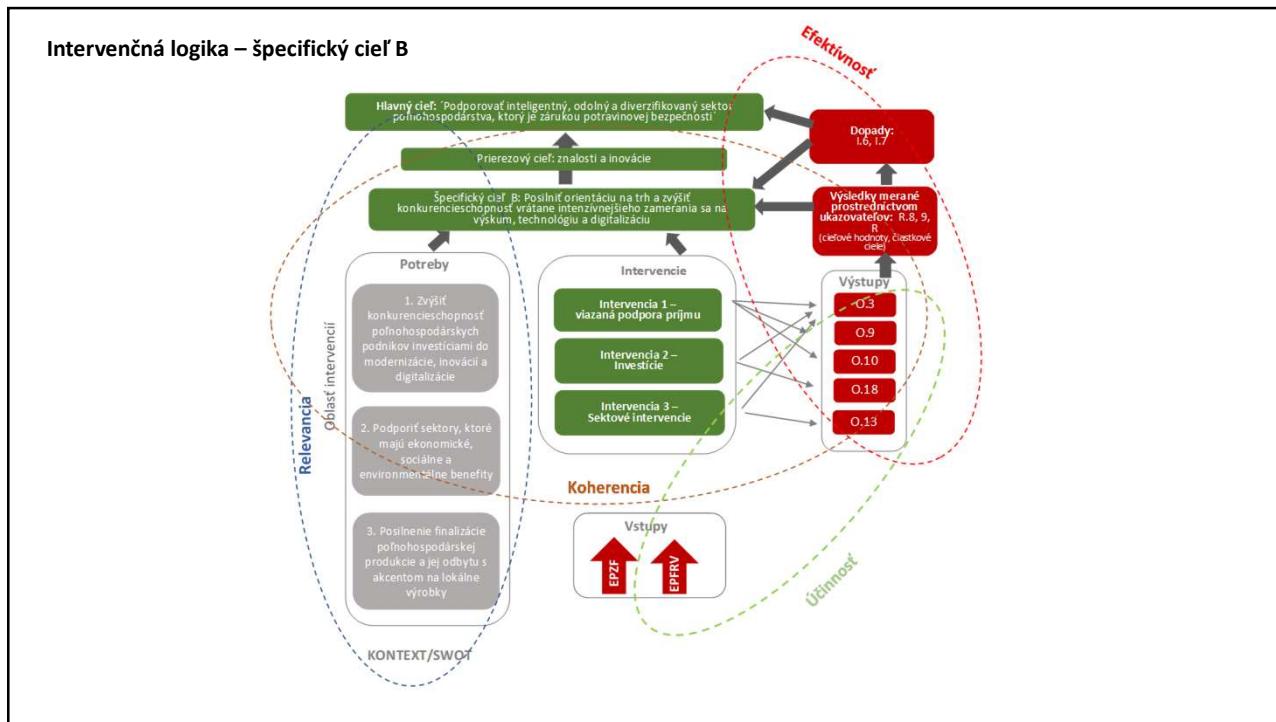
2

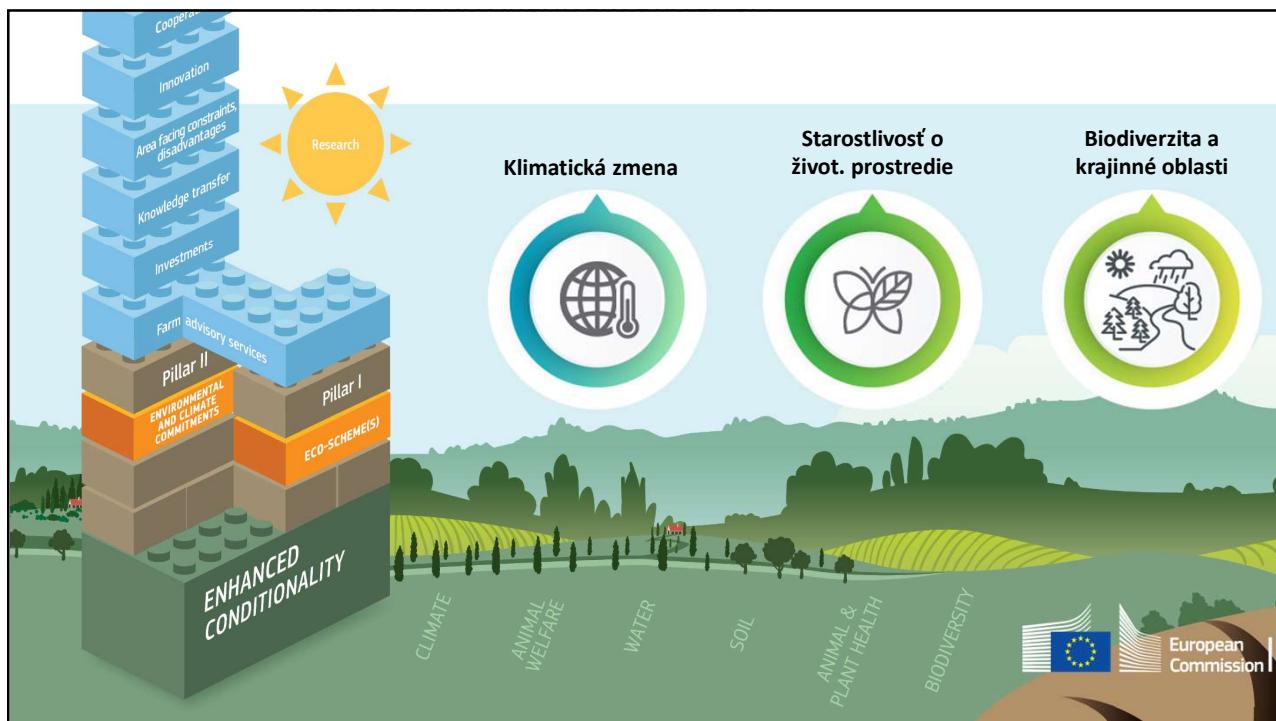
3

4

5

6

7

Analýza SWOT - komplexná, úplná, koherentná a špecifická

- Analýza SWOT pre každý špecifický cieľ
- Analýza SWOT je založená na súčasnej situácii v oblasti, na ktorú sa vzťahuje SP SPP, a poskytuje komplexný obraz pokrývajúci všetky dostupné informácie (regionálne, národné, európske, medzinárodné).
- Analýza SWOT obsahuje všetky príslušné územné, odvetvové, hospodárske, sociálne, štrukturálne, environmentálne informácie a trendy.
- národné a regionálne špecifiká sa odrážajú a analyzujú v rámci konkrétnych cieľov, pre ktoré sú relevantné.
- Analýza SWOT zohľadňuje vonkajšie zmeny a trendy, ktoré ovplyvňujú SPP a členský štát (napr. medzinárodné ceny komodít, ceny primárnych vstupov).
- existuje jasný rozdiel medzi vnútornými a vonkajšími faktormi, ktoré ovplyvňujú súčasnú situáciu v členskom štáte.
- existuje jasné rozlíšenie medzi „silnými stránkami“ a „príležitosťami“, ako aj medzi „slabými stránkami“ a „hrozobami“ a príslušné položky SWOT sú umiestnené pod správnymi nadpismi.

8

SWOT tabuľka - je uceleným sumárom informácií/faktov uvedených v popise súčasnej situácie

- SWOT je založená na najnovších, relevantných a spoľahlivých dôkazoch.
- SWOT je založená na spoločných kontextových ukazovateľoch a relevantných ukazovateľoch pochádzajúcich z iných štatistických zdrojov (napr. EUROSTAT, ŠÚ SR, atď.).
- SWOT je založená a je podporená najnovšími, relevantnými a spoľahlivými kvantitatívnymi informáciami (štatistika Eurostatu, FADN, analytické informačné hárky a národné / regionálne databázy).
- v údajoch SWOT sú jasne identifikované medzery a ak kvantitatívne informácie nie sú k dispozícii, analýza je založená na kvalitatívnych informáciách.
- SWOT je založená na spoľahlivých dôkazoch zo štúdií, hodnotení, sektorových analýz a poznatkov získaných z predchádzajúcich skúseností vo všetkých nástrojoch SPP, na ktoré sa vzťahuje Strategický plán SPP (skúsenosti na úrovni EU, na vnútroštátnej úrovni).
- SWOT analyzuje prístup k finančiam s prihliadnutím na všetky dostupné informácie o finančných nástrojoch

9

Potreby – správne korelujú s analýzou SWOT

- hodnotenie potrieb je založené na dôkazoch a analýze SWOT
  - potreby identifikované pre každý špecifický cieľ sú odvodnené od SWOT
  - zistené potreby nie sú opakovaniami zo SWOT (napr. preformulovaná slabá stránka podľa potreby).
  - trajektória SWOT k hodnoteniu potrieb je logická.
  - všetky predpoklady na odôvodnenie toho, že posúdenie potrieb je založené na SWOT, sú platné a hodnoverné.
  - prístup k financovaniu je uvedený v potrebách, ak existuje relevantný dôkaz o medzeračach na trhu v SWOT (relevantný pre finančné nástroje).

10

Posúdenie potrieb - je transparentné, konkrétné a úplné

- identifikácia potrieb pre každý špec. cieľ na základe dôkazov z analýzy SWOT a opis tých potrieb, ktoré sa budú riešiť prostredníctvom strategického plánu SPP;
- popísané potreby sú špecifické a podrobne (skôr ako všeobecné) a vyhýbajú sa opakovaniu (napr. rovnaké potreby sa opakujú, ale sú formulované odlišne).
- pre špecifický cieľ 1: „podpora životoschopného príjmu a odolnosti farmy“ sa poskytuje hodnotenie potrieb v súvislosti s riadením rizika.
- národné, regionálne a miestne osobitné potreby by sa mali riešiť komplexným a komplementárnym spôsobom s podmienenosťou (článok 11) a platbami za programy v oblasti klímy a životného prostredia (článok 28).
- pri posudzovaní potrieb by sa mali zohľadniť národné plány v oblasti životného prostredia a klímy, ktoré vychádzajú z legislatívnych nástrojov uvedených v prílohe XI

11

Prioritácia potrieb

- jasný opis stanovenia priorít potrieb vrátane odôvodnenia
- existuje jasný opis toho, ako sú prioritné potreby spojené s konkrétnymi cieľmi,
- postup a prístup k uprednostňovaniu potrieb je jasne opísaný,
- pri stanovovaní priorít potrieb by sa mala zvážiť analýza toho, ako dosiahnuť zvýšené ambície, pokiaľ ide o ciele týkajúce sa životného prostredia a klímy.

12

Relevancia - intervenčná stratégia súvisí s Potrebami a Analýzou SWOT

- pri navrhovaní intervenčnej stratégie sa zohľadnili získané skúsenosti z predchádzajúcich programov rozvoja vidieka a operáciami prvého piliera v posledných implementačných obdobiach
- navrhované intervencie v rámci každého špecifického cieľa riešia identifikované potreby, ktoré vyplývajú z analýzy SWOT
- spojenie medzi identifikovanými potrebami a špecifickým cieľom je logické a prijateľné
- strategický plán SPP obsahuje pre každý špecifický cieľ spoľahlivú a dobre zdokumentovanú intervenčnú logiku, ktorá ukazuje, ako kondicionalita, navrhované intervencie vo forme priamych platieb, intervencie do rozvoja vidieka a sektorové intervencie a ich kombinácia prispejú k špecifickému cieľu a zabezpečia pozitívne výsledky a dosahy

13

Vnútorná koherencia SP SPP

- existuje súlad medzi identifikovanými potrebami, hlavnými a špecifickými cieľmi, intervenciami a pridelenými finančnými zdrojmi. Týka sa to aj komplementárnosti a synergie medzi intervenciami pri dosahovaní špecifických a hlavných cieľov.
- navrhnuté intervencie a / kondicionality sú komplementárne a pracujú synergicky na dosiahnutí konkrétnych cieľov (neprodukujú negatívne kompromisy)
- intervencie, ktoré vedú k negatívnym kompromisom, sú sprevádzané intervenciami a / alebo kondicionalitami, ktoré kompenzujú alebo zmierňujú tieto kompromisy

14

Vnútorná koherencia SP SPP

- medzi intervenciami (a ich plánovanými formami podpory) pri dosahovaní programovaného špecifického cieľa existuje komplementárnosť a synergia.
- medzi intervenciami vo všetkých naprogramovaných špecifických cieľoch stanovených v článku 6 ods. 1 je koherencia, synergia a rovnováha (t.j. existujú intervencie, ktoré prispievajú k viacerým špecifickým cieľom a vzájomne sa podporujú v synergii alebo existujú intervencie, ktoré kompenzujú alebo zmierňujú negatívny kompromis medzi inými intervenciami a vyhýbajú sa nekompatibilite pri dosahovaní špecifických cieľov).
- medzi rôznymi cieľmi na horizontálnej úrovni existuje koherencia, synergia a rovnováha vrátane špecifických intervencií navrhnutých pre každý cieľ a smerom k hlavným a prierezovým cieľom. Čo zahŕňa možné kompromisy medzi rôznymi cieľmi.
- intervenčná stratégia SP SPP demonštruje konzistentnosť tým, že ukazuje jasné prepojenia na analýzu SWOT a Identifikáciu potrieb.

15

Vnútorná koherencia SP SPP

SP SPP demonštruje väčšie celkové príspevky k environmentálnym a klimatickým cieľom

- Intervenčná stratégia opisuje, ako Strategický plán SPP rieši environmentálne a klimaticky súvisiace potreby identifikované prostredníctvom SWOT / Posúdenia potrieb
- Intervenčná stratégia opisuje, ako kondicionality, intervencie (vrátane plánovaných foriem podpory a rozpočtových alokácií) a ich kombinácia zabezpečia väčší prínos ku špecifickým cieľom súvisiacim so životným prostredím / klímu s cieľom dosiahnuť lepšie účinky na životné prostredie / klímu v porovnaní so základným stavom (baseline)
- v IS sú stanovené ambicioznejšie cieľové hodnoty (targets) vo vzťahu k cieľom životného prostredia a klímy v porovnaní s predchádzajúcim obdobím

16

Vonkajšia koherencia SP SPP

- prepojenia medzi intervenčnou stratégiou SP SPP a vonkajšími politikami a nástrojmi relevantnými pre ciele politiky SPP vrátane jej príspevkov k vnútroštátnym cieľom.
- Strategický plán SPP je v súlade so:
  - *všetkými relevantnými vyššími politickými cieľmi (napr. zmluvy EÚ, medzinárodné zmluvy podpísané EÚ, stratégie EÚ);*
  - *ďalšími relevantnými programami EÚ / EŠIF;*
  - *právnym rámcom EÚ stanovený v prílohe XI k návrhu nariadenia SPP;*
  - *všetkými príslušnými národnými politikami a nástrojmi*

17

Efektívnosť a Účinnosť

Príspevok očakávaných výstupov k stanoveným výsledkom vyjadrené v reálnych cieľových hodnotách (targets)

- Kauzálné vzťahy medzi vstupmi, výstupmi, výsledkami a cieľovými hodnotami (targets) sú jasne vysvetlené a uplňené:
  - i. Strategický plán SPP špecifikuje, ako budú očakávané výstupy generované plánovanými finančnými vstupmi pridelenými na konkrétné intervencie.
  - ii. Strategický plán SPP špecifikuje, ako sa dosiahnu očakávané výsledky s očakávanými výstupmi prostredníctvom konkrétnych intervencií.
  - iii. Strategický plán SPP zobrazuje, ako očakávané výsledky prispejú k jednotlivým konkrétnym cieľom.
- Každá intervencia je jasne spojená s jedným alebo viacerými ukazovateľmi výsledku.
- Cieľové hodnoty (targets) sú stanovené pre každý relevantný ukazovateľ výsledku na základe navrhnutých intervencií spojených s týmto ukazovateľom výsledku.

18

Efektívnosť a Účinnosť

Príspevok očakávaných výstupov k stanoveným výsledkom vyjadrené v reálnych cieľových hodnotách (targets)

- Cieľové hodnoty pre každý výsledkový ukazovateľ sú realistiké, ak sa zohľadňujú kritické faktory, ako napríklad:
  - i. návrh súvisiacich intervencií a finančná alokácia na intervenciu k dosiahnutiu očakávaných výsledkov.
  - ii. skúsenosti získané z minulých implementačných období (napr. implementačný profil podobných intervencií v minulom období (absorpcná rýchlosť, identifikovanie prekážok a vonkajších podmienok)).
  - iii. skúsenosti a kapacita príjemcov aplikovať a implementovať navrhnuté intervencie.
  - iv. existencia spoľahlivých zdrojov údajov.
- Poskytnuté odôvodnenie cieľových hodnôt zohľadňuje kritické faktory a je v súlade s Identifikáciou potrieb.
- Cieľové hodnoty ukazovateľov výsledkov týkajúce sa špecifických cieľov SPP v oblasti životného prostredia a klímy berú do úvahy environmentálnu a klimatickú štruktúru strategického plánu SPP a dlhodobé národné ciele stanovené v nástrojoch uvedených v prílohe XI k návrhu nariadenia SPP.
- Úloha posilenej kondicionality je v IS zohľadená

19

Účinnosť

Konzistentnosť alokácie rozpočtových prostriedkov so špecifickými cieľmi Strategického plánu SPP

- pridelené finančné vstupy a ich formy (granty alebo finančné nástroje) sú dostatočné na vytvorenie plánovaných výstupov (vyjadrené v hodnotách ukazovateľov výstupu)
- pridelené finančné vstupy a ich formy (granty alebo finančné nástroje) na navrhnuté intervencie zoskupené podľa špecifických cieľov sú celkovo postačujúce na riešenie identifikovaných potrieb
- pridelené finančné vstupy a ich formy (granty alebo finančné nástroje) na navrhnuté intervencie zoskupené podľa špecifických cieľov sú celkovo postačujúce na dosiahnutie konkrétnych cieľov

20

Účinnosť

Konzistentnosť alokácie rozpočtových prostriedkov so špecifickými cieľmi Strategického plánu SPP

- Získané skúsenosti z minulých programov týkajúce sa finančných alokácií sa jasne zohľadnili pri navrhovaní rozpočtu strategického plánu SPP (napr. problémy s konkrétnymi druhmi intervencí, veľkosť ich rozpočtu a ich čerpanie).
- Finančný plán strategického plánu SPP zobrazuje rozdelenie pridelených prostriedkov na plánovanú intervenciu na priame platby, sektorové intervencie a intervencie na rozvoj vidieka.
- Existuje jasné opodstatnenie, ako boli rozpočtové prostriedky pridelené na plánované intervencie pre rôzne typy sektorov, príjemcov atď.
- Úloha posilenej kondicionality (pokiaľ ide o požiadavku, ambície, pokrytie atď.) sa zohľadňuje pri návrhu intervencie a jej pridelení finančných prostriedkov.
- Alokácia rozpočtových zdrojov na každú intervenciu je zdôvodnená a je v súlade s Identifikáciou potrieb

21

Účinnosť

Rozdelenie rozpočtových zdrojov na každú intervenciu je primerané na dosiahnutie cieľov a:

- má transparentné a dôveryhodné spojenie medzi finančnými alokáciami (vstupmi) a očakávanými výstupmi, výsledkami a vypočítanými cieľovými hodnotami / míľnikmi ukazovateľov výsledkov.
- zohľadňuje sociálno-ekonomickú a environmentálnu situáciu podporovaných oblastí, sektorov, príjemcov a podporovaných druhov intervencií.
- vykonala sa analýza rizika implementácie navrhovaných intervencí (dopyt, absorpčná kapacita, dokončenie projektov atď.).
- zohľadňujú sa zvýšené požiadavky na kondicionalitu.

22

Ďakujem za pozornosť.

Marek Pihulič

Tel. 0905 585 110

Email: marek.pihulic@pseu.sk